

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Nagy Nóra ügyvéd által képviselt ..... **I. rendű**, az ..... **II. rendű**, a ..... **III. rendű** felpereseknek a ..... jogtanácsos által képviselt **Országos Rádió és Televízió Testület** (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) alperes ellen médiaügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében, mely perbe a felperesek pernyertességének előmozdítása érdekében a ..... vezető jogtanácsos által képviselt ..... **I. rendű**, a dr. Nagy Nóra ügyvéd által képviselt ..... **II. rendű**, a dr. Nyúzó Péter ügyvéd által képviselt ..... **III. rendű** a dr. Sandl Judit ügyvéd által képviselt ..... **IV. rendű**, a Pozsgai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pozsgai Vince ügyvéd) által képviselt ..... **V. rendű** beavatkozók beavatkoztak, valamint az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Györki Mónika ügyvéd által képviselt ..... beavatkozó beavatkozott, a Fővárosi Bíróság 2007. évi március hó 5. napján kelt 24.K.30.884/2007/2. számú ítélete ellen a III. rendű felperesi beavatkozó által 4. sorszám alatt, az I., II., III. rendű felperes és II. rendű felperesi beavatkozó által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2008. évi április hó 9. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

### Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket és felperesi beavatkozókat egyetemlegesen, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 50.000 (azaz ötvenezer), az alperesi beavatkozónak 30.000 (azaz harmincezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

## Indokolás

Az alperes 1489/2005. (VII.20.) számú határozatával vette nyilvántartásba az alperesi beavatkozó m3 műsorszolgáltatását, mint műholdas szakosított, közszolgálati műsorszolgáltatást, a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. tv. (a továbbiakban: Rttv.) 113.§-a alapján. Határozatát a műsorelosztás megvalósítása céljából, az Rttv. 117.§-ára hivatkozással, megküldte a műsorelosztók részére.

A felperesek keresetükben az alperesi határozat megváltoztatásával a nyilvántartásba vétel megtagadását, illetőleg a határozat hatályon kívül helyezését kérték. Kereshetőségi jogukat az Rttv. 117.§-ára alapították. Álláspontjuk szerint a kötelezően elosztandó közszolgálati műsorszámok körének bővítése esetén a szolgáltatás kötelező teljesítésének, csak tisztességtelen, aránytalan tehervállalás mellett tudnának eleget tenni. Az alperes hallgat a költségmegosztást és arányos díjazást lehetővé tevő 2002/22 EK irányelvről is, eljárása sérti az Amszterdami Szerződéshez csatolt Jegyzőkönyvet.

A felperesi beavatkozók a felperesekkel egyező előadást tettek, hangsúlyozva a közösségi jog sérelmét.

Az alperes a felperesek kereshetőségi jogának hiányában a per megszüntetését, érdemben a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint, a felpereseknek a műsor elosztására, illetőleg szétoztására vonatkozó kötelezettsége törvényen alapul, így nem kapcsolódik a perben vitatott határozathoz. Az Rttv. 117.§-a olyan törvényi rendelkezéseket tartalmaz, amellyel kapcsolatban nem merülhet fel sem versenyjog, sem a tulajdoni formák alkotmányos egyenrangúsága elvének sérelme. Az Rttv. 117.§-ának bekezdései együttesen adják meg a must carry (továbbítási kötelezettség) jogintézményének összefüggő szabályrendszerét, abból nem lehet kiragadni a felperesek által sérelmezett egyik oldalt.

Az alperesi beavatkozó elsődlegesen a per megszüntetését kérte a felperesek kereshetőségi jogának hiányában, másodlagosan a kereset elutasítását indítványozta.

Az m3 csatorna nem kezdte meg működését, ezért az alperes napirendre tűzte a műsorszolgáltató törlését. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság 24.K.33.227/2005/29. számú végzésével felfüggesztette a per tárgyalását. A felperesek és II. rendű felperesi beavatkozó fellebbezéssel éltek, majd az alperes bejelentette, hogy mivel a keresetindítás halasztó hatályú volt, a műsorszolgáltatás de iure nem szerepel a nyilvántartásban, így nem is törölhető. A bejelentést követően az elsőfokú bíróság folytatta a per tárgyalását.

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperesek keresetét.

A felperesek perbeli legitimációjának, kereshetőségi jogának vizsgálata során megállapította, hogy az a felperesek, és a per tárgya közötti anyagi jogi összefüggésre mutat, ezért ebben a kérdésben ítélettel kell dönten. Rögzítette, hogy az alperesi határozatnak a műsorszolgáltatók részére, tájékoztató levél kíséretében való megküldése, nem elégséges a kereshetőségi jog megalapozásához.

A továbbiakban az elsőfokú bíróság az Rttv. 117.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján megállapította, hogy bár a felpereseknek van kötelező és ingyenes szolgáltatási kötelezettsége, csak akkor válnának közvetlenül érintetté az alperesi határozat bírósági felülvizsgálatában, ha határozat tevékenységük, vagy esetleges mulasztásaik megítélésével lenne kapcsolatos. A szolgáltatási kötelezettség Rttv. szerinti parttalansága, esetlegesen a közösségi (verseny) joggal ellentétes jellege, nem lehet az új szolgáltatás nyilvántartásba vételéről szóló határozat bírósági felülvizsgálatának a tárgya. A felpereseknek és beavatkozóiknak törvényes érdeke nem a közszolgálati műsorszolgáltatások nyilvántartásba vételének megakadályozása, hanem az, hogy jogszerű keretek között legyenek kötelesek teljesíteni és mulasztás esetén, csak e jogszerű keretek között kerülhessen sor annak kikényszerítésére. Ennek bizonyításához pedig, nem tartozik hozzá közvetlenül az alperesi beavatkozó Rttv-beli közjogi státuszának, a közösségi versenyszabályoknak megsértésének vizsgálata, ahogy az Amszterdami Szerződéshez csatolt Jegyzőkönyv finanszírozási elveinek vizsgálata is meghaladja a per kereteit. Az alperesi határozat nem közvetlenül, hanem csupán törvényes következményként érinti a felperesek szolgáltatási kötelezettségét.

Az elsőfokú bíróság ítéletének 7-9. oldalain erre tekintettel „nem tudta értékelni a felperesi oldal azon helytálló hivatkozását sem, amely szolgáltatási kötelezettségének közösségi joggal ellentétes voltára utal”. Ezen „helyes hivatkozás” körében az elsőfokú bíróság, a közösségi jog elemzését követően leszögezte, hogy a harmonizált tagállami szabályozások mindegyike kizárja a szolgáltatók korlátlan - azaz szükségtelen és aránytalan - szolgáltatási kötelezettségének lehetőségét. Ezt követően ismételten hangsúlyozta, hogy a felperesek keresetét a kereshetőségi jog hiányában utasította el.

A felperesek és a II. rendű felperesi beavatkozó közösen előterjesztett fellebbezésükben a kereshetőségi jog fennálltára tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását, a kereset érdemi elbírálását kérték. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság hiányosan állapította meg a tényállást, amikor a kereshetőségi jog vizsgálatánál nem vette figyelembe, hogy a felperesek előkészítő iratukban hivatkoztak az Alkotmány 13.§-ának (1) bekezdése szerinti tulajdonjoghoz való jog sérelmére, a 9.§ (1) bekezdés szerinti köztulajdon és magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelmének sérelmére. Az ORTT Ügyrendjének (a továbbiakban: Ügyrend) 17.§-a (1) bekezdésére tekintettel tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes tájékoztató jelleggel küldte volna meg a határozatot. A határozat kézbesítésével az alperes is érintett félnek tekintette a felpereseket, nyilvánvalóan elismerte ügyféli minőségüket.

Az elsőfokú bíróság az alperesi határozat közvetlen és közvetett hatását is tévesen ítélte meg. Az Rttv. 117.§-án alapuló szolgáltatási kötelezettség, mint keretkötelezettség tartalommal való feltöltése valósult meg a nyilvántartásba vétellel, közvetlenül az alperesi határozat keletkeztette a felperesek kötelezettségét, így érintettségük közvetlen.

A másodfokú bíróság előtt 8. sorszám alatt előterjesztett nyilatkozatukban előadták, hogy az időközben hatályba lépett, a műsorterjesztés és digitális átállás szabályairól szóló 2007. évi LXXIV. tv. (a továbbiakban: Tv.) maradéktalanul igazolja, hogy korábban sem volt lehetőség kettőnél több közszolgálati műsor nyilvántartásba vételére, az alperesi határozat tehát jogszabálysértő.

A III. rendű felperesi beavatkozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, szükség szerint az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Előadta, hogy mivel kizárólag az alperes jogosult és köteles megállapítani további közszolgálati műsorszolgáltatás létesítésére irányuló jogosultságot, határozatában nem mellőzheti az ebből folyó jogkövetkezmények érvényesítését.

A IV. rendű felperesi beavatkozó csatlakozó fellebbezését a Fővárosi Ítéltábla a 6. sorszámú végzésével elutasította, és a továbbiakban a felperesi oldalt támogató észrevételként vette figyelembe. Eszerint, KGD 2005.87, KGD 1194., 122., BH 2001.44. szerinti és egyéb eseti döntések alapján, az a fél is jogosult keresetindításra, aki a közigazgatási eljárásban ügyfélként nem vett, vagy nem vehetett részt. A felperesek részére is megküldött alperesi határozat olyan közigazgatási aktus, amely rájuk nézve kötelezettséget teremt, még akkor is, ha az Rttv. 117.§-a valóban szabályozza a műsorelosztók elosztási kötelezettségét: a nyilvántartásba vételt elrendelő határozat aktiválta ezen kötelezettséget.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a határozat értesítésként való megküldése nem alapozza meg a keresetelési jogot. Álláspontja szerint döntő fontosságú, hogy a határozat tartalma és a felperesi joggyakorlás között nincs közvetlen összefüggés. A felperesek számára kötelezettséget nem az alperesi határozat, hanem az Rttv. keletkeztet.

Az alperesi beavatkozó szintén az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, mert a felperesek üzleti-pénzügyi érdekei nem korlátozhatják törvényes jogainak gyakorlását. Egyébként azt is megalapozatlanul sérelmezik, hogy az alperesi beavatkozónak ne lenne joga további közszolgálati műsorszolgáltatás elindítására, és azt is, hogy az alperesi határozatban az elosztási kötelezettségről is rendelkezni kellene.

A felperesek, a II. és III. rendű felperesi beavatkozó fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 252.§-a (2) bekezdését és (3) bekezdését alkalmazva

megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás lényeges szabályait nem sértette meg, és a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése szerinti esetleges megváltoztatáshoz szükséges adatok rendelkezésre állnak, ezért a felperesek, a II. és III. rendű felperesi beavatkozó fellebbezését érdemben bírálta el.

A Pp. perindításkor hatályos 327.§-ának (1) bekezdése szerint a közigazgatási per indítására az jogosult, akinek jogát vagy törvényes érdekét az eljárás alapjául szolgáló ügy érinti.

Az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. tv. (a továbbiakban: Áe.) 72.§-ának (1) bekezdése alapján, az ügyfél, illetőleg a törvényes érdekeiben sérelmet szenvedett fél jogszabálysértésre hivatkozva - ha törvény ettől eltérően nem rendelkezik -, az államigazgatási ügy érdemében hozott határozat felülvizsgálatát a határozat közlésétől számított harminc napon belül keresettel kérheti a bíróságtól. Az Áe. 3.§-a (4) bekezdésének értelmében ügyfél az a magánszemély, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet, amelynek jogát vagy jogos érdekét az ügy érinti.

A Pp. és az Áe. fentiek szerinti rendelkezéseinek összevetése alapján egyértelműen megállapítható, hogy ügyféllé-, illetőleg jogában vagy törvényes érdekében érintetté válásnak, és ennek alapján a keresetőségi jog megállapíthatóságának, nem a közigazgatási határozat kézbesítése, hanem az alapul szolgáló üggyel való érintettség a feltétele. Ezért állapította meg helytállóan az elsőfokú bíróság, hogy az alperesi határozatnak műsorszolgáltatók részére való megküldése, nem elégséges a keresetőségi jog megalapozásához.

A felperesek és a II. rendű felperesi beavatkozó fellebbezésben foglaltakkal szemben az alperes nem kézbesítette a 1489/2005. (VII.20.) számú határozatát, hanem csak tájékoztató jelleggel küldte meg, továbbá a határozat Ügyrend szerinti közlése sem keletkeztethet keresetőségi jogot, ha nem állnak fenn az Áe. és a Pp. szerinti törvényi feltételek.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a keresetőségi jog vizsgálatához a felperesek, és a per tárgya közötti anyagi jogi összefüggés feltárása szükséges. Mint azt a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.III.37.489/2001/4.számú határozatában kifejtette, jogi érintettségről akkor beszélhetünk, ha az eljárás alapjául szolgáló ügy, illetőleg az eljárás célja a fél részére jogszabályban meghatározott jogot, vagy kötelezettséget állapít meg.

Ennek folytán az alperesi beavatkozó nyilvántartásba vétele (az eljárás célja) kapcsán, nem lehet az Rttv. szerinti anyagi jogi szabályok helyett az Alkotmányra alapítani a felperesek keresetőségi jogát. Erre tekintettel mellőzte a Fővárosi Ítéltábla az Alkotmány, fellebbezésben hivatkozott, 13.§-a (1) bekezdésének és 9.§-a (1) bekezdésének értékelését.

Az alperes az alperesi beavatkozót az Rttv. 113.§-a (1) bekezdése alapján vette nyilvántartásba. Eszerint az a műsorszolgáltató, aki műsorának terjesztését kizárólag műsorelosztó rendszer segítségével végzi, műsorszolgáltató

tevékenységének megkezdése előtt legalább harminc nappal köteles a Testületnek bejelenteni a 96. § (1)-(3) bekezdése szerinti adatokat.

Az Rttv. 117.§-a (1) bekezdésének értelmében, 1996. július 1.-jétől az üzemben tartó köteles rendszere révén elosztani a közszolgálati műsorszolgáltató valamennyi műsorát, amennyiben ezek vételkörzete kiterjed az adott fejállomásra. Ezeket a műsorokat alapszolgáltatásként kell elosztani és ezekért a műsorszolgáltatásokért többletdíjat az előfizetőtől nem lehet kérni. A 117.§ (2) bekezdése alapján az elosztás valamennyi közszolgálati műsorszolgáltató számára díjmentes és a közszolgálati műsorszolgáltató sem követelhet műsorai elosztásáért az üzemben tartótól ellenszolgáltatást.

A felperesek és felperesi beavatkozók szolgáltatási kötelezettsége az Rttv. 117.§-a szerinti törvényi kötelezettség: a közszolgálati műsorszolgáltató műsorainak díjmentes elosztása, a jeleknek a felhasználókhoz való ingyenes továbbításával. A kötelezettség tartalommal való feltöltése az ezen körbe tartozó műsorszolgáltatások nyilvántartásba vételének és a tényleges műsorszolgáltatás megkezdésének, azaz a végrehajtás megindulásának függvénye. A felperesek kötelezettsége csak a határozat tényleges végrehajtásával éled fel, kötelezettségük közvetett.

A III. rendű felperesi beavatkozó fellebbezése kapcsán a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az érdemi közigazgatási határozat meghozatala során a közigazgatási szervnek az adott anyagi jogviszony létrejöttéhez, a jogszabályokban meghatározott feltételek fennálltát kell vizsgálni: jogszabályi rendelkezés hiányában arra nem térhet ki, hogy a határozat végrehajtása milyen további, akár polgári, akár közigazgatási jogviszonyokat keletkeztet, miként sokszorozódik hatások és kölcsönhatások sorozatán keresztül határozatának következménye. Jogszabály rendelkezhet akként, hogy a határozat meghozatalának során értékelni kelljen a végrehajtásból eredő hatásokat is, de az Rttv. a nyilvántartásba vételi eljárásnál nem tartalmaz ilyen rendelkezést: ennek hiányában az alperes nem „mellőzte” a jogkövetkezményekről való rendelkezést. Az Rttv. szabályai folytán a műsorszolgáltató nem közvetlen kötelezettje/jogosultja a határozatnak, hanem a határozat végrehajtásának egyik alanya. Az anyagi jogi jogviszonnyal való közvetett - végrehajtási - kapcsolata folytán a műsorelosztó, az Áe. hatálya alá tartozó közigazgatási eljárást követően, magát az érdemi határozatot nem vitathatja, nem kérheti annak bírósági felülvizsgálatát.

Az alperes és az alperesi beavatkozó, a fentiek szerint, megalapozottan hivatkozott arra, hogy a felperesek számára kötelezettséget nem a 1489/2005. (VII.20.) számú határozata, hanem az Rttv. keletkeztet, illetőleg a nyilvántartásba vételről szóló határozatban nem kell rendelkezni az elosztási kötelezettségről, az a törvényből fakad.

A IV. rendű felperesi beavatkozó észrevételében elírta az eseti döntések számát. A fellelhető határozatok vagy nem állnak összefüggésben a keresetösszegek joggal (KGD 2005. évi 87.) vagy, mint a BH 2001. évi 44. számú jogesete, az elsőfokú bíróság által is hivatkozott közvetlen érintettséget kívánják meg: az ügyféli minőség

és a jog érvényesíthetősége szempontjából döntő kérdés az, hogy a felperesnek érinti-e az eljárás tárgyát képező ügy a jogát vagy jogos érdekét. A jog vagy jogos érdek érintettsége közvetett nem lehet, annak az ügyfél szempontjából közvetlenül kell jelentkeznie.

Az Rttv. 117.§-ából fakadó, végrehajtási szakban jelentkező érintettség pedig, közvetett.

A felperesek kereshetőségi jogának hiányában a Fővárosi Ítéltábla nem értékelte, hogy az időközben hatályba lépett Tv. alá támasztja, vagy sem, a 1489/2005. (VII.20.) számú alperesi határozat jogszabálysértő voltát.

Ugyancsak a felperesek kereshetőségi jogának hiányában az elsőfokú bíróság sem értékelhette volna, hogy a műsorelosztók Rttv. szerinti szolgáltatási kötelezettsége megfelel-e a közösségi jognak. Ezért a Fővárosi Ítéltábla mellőzte az elsőfokú ítéletéből az ehhez kapcsolódó, az ítélet 7. oldal 4., „Mivel a jelen perben ...” kezdetű bekezdésétől a 9. oldal 2. bekezdésének „A fenti megállapítások ellenére” mondatrésszel bezárólag terjedő indokokat. A mondatrész folytatása „... a bíróság azt állapította meg, ...” már a kereshetőségi jog vizsgálatával összefüggő megállapításokat tartalmaz.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján, az indokolás részbeni mellőzésével, helybenhagyta az elsőfokú bíróság érdemben helytálló, megalapozott ítéletét.

A felperesi oldal fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért az alperest és az alperesi beavatkozót megillető másodfokú perköltséget a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78.§-ának (2) bekezdése alapján állapította meg. A fellebbezési illeték viselésére a felperes és a felperesi beavatkozók egyetemlegesen kötelesek a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13.§-ának (2) bekezdése szerint.

**B u d a p e s t, 2008. évi április hó 9. napján**

**dr. Rothermel Erika** s.k. tanácselnök, **Huszárné dr. Oláh Éva** s.k. előadó bíró,  
**dr. Losonczy Erzsébet** s.k. bíró

A kiadmány hitelül:  
írnok